

de non danda prælatione ex hac causa, docuerunt Decianus respon. 19. n. 28. Magistro de Magistr. lib. 4. cap. 14. num. 18. iugue ad 24. & calis citatis à Ferro Manrique de præced. qu. 27. & dixerat prius q. 99. n. 3. & ubi docet indecorum esse de hoc disputare, cum bona Clericorum bona sint Pauperum: unde Gelasius Papa in cap. Sicut. penit. distin. 96. ita ait: *Sicut quamvis parva Civitas prærogativam prefentis Regni non minuit, sic imperialis prefentis menefarum dispensationis religio non mutat.* Qualitas ergo alia requirenda est ad præcedentiam & majoriam, nullo habito respectu ad majoritatem. Dicebas, amplitudinem Civitatis, diuitias, vel pauperitatem Episcopis, ut ratiocinatur Ferro Manrique d. 92.7. n. 9. unde honor exhibetur secundum Dignitatem. 151 Episcopalem: ex larce adductis à Daniele de Nobilibus disp. 44. ex cap. Statutum, de maior. & obedi. cap. Cum olim verbo in secessibus, de Confus. que cum æquè sit in una Civitate, ac in alia; non est cur de ceteris curandum sit, præcipue cùm qualitas illa particularis non importet superioritatem, prout videmus in exemplo adducto de Ordinato à Papa, 152 qui licet ab alio non possit ordinari, tamen non sit exceptus, sed subficitur Episcopo: ut per Glos. in d. can. Legimus: Cochier de Loris. Ordin. in exempl. par. 1. qu. 21. Barbos. in collect. ad text. in cap. Cum in distribuendis, 12. de tempor. ordini. Et licet alia privilegia habeat, de quibus Barbos. in collect. ad text. in cap. Per tuas, 7. nu. 2. & 3. de maior. & obedi. Tamen cum haec proveniant à Papa ordinante, qui aquæ omnes Cathedrales crexerint, cum sit de referatis, ut 154 cap. 2. latè diximus, non est cur ratione situs Civitatis consideranda sit prælatio, que solum consideratur in Civitate, ratione antiquitatis, vel Jurisdictionis; Cofcia sup. n. 59. In Dignitatibus ergo duplex ordo reperitur, prioritas temporis, & majoritas honoris; ut latè tradit Riccius in præced. tom. 1. refol. 50.4. n. 2. secund. modern. impress. Unde majoritas, antiquitas & similis qualitas decernunt prælationem, ex Ferro Manrique q. 24. n. 3. & q. 22. n. 7. Sveltes in Semic. 2. conf. 41. n. 14. Cum ergo nulla ex his reperatur in hoc casu, ad supradicta non est attendendum. Sicut nec attendi debet preeminentia, que in aliquo loco debetur, tamen magnificenter, vel alterius operis conspicui, de qua in l. Qua liberalitate, ff. de oper. pub. 1. Legatus, 1. ff. de administrat. rer. ad civit. pertinet. Rota decif. 377. n. 4 par. 5. tom. 3. Recen. de Rub. Quia ratione volunt Doctores, ut quilibet in domo propria præcedat, ex adductis à Ferro Manrique q. 22. n. 1. & 2. & diximus in tract. unica Cathed. Saragoss. cap. ult. n. 10. junclo n. 43. cum seqq. & num. 49. & 60. Salgado de Regia protel. p. 2. cap. 9. n. 9. Sed tamen huc 159 Regula plures habent fallentes: Prima si adfert res judicata, ut per Rotam dec. 30. n. 4. post tract. Posthui. Secunda, si adfert Ius municipale, vel consuetudo, ex qua excludatur Juris assistentia: Rota penes Tamburinum dec. 51. nu. 3. Posthui. de manent. obseruat. 45. & quod ratione consuetudinis cetera ratio præcedendi ratione proprii officii, dixit: Rota apud eum: Tambur. decif. 113. num. 3. Daniel de Nobilibus disp. 75. ex num. 8. ubi num. 61. prædictam regulam majoris intelligit de majoribus qui non sunt superiores ordine Hierarchico.

163 Sextum motivum prælationis probatur ex anteriori descriptione: ex qua arguitur posse præcedendi: ex cap. Bene c. idem, juncta Glos. ibi. 96. distin. Chaffan. in Catalog. 1. p. confid. 17. Rota post tract. Posthui dec. 229. num. 7. Daniel de Nobilibus disp. 75. num. 10. descriptio verò debet esse ab habente potestatam; si enim facta fuerit à Notario ut privato, non potest prejudicium inferre, quia ex suo capite factum dicuntur. Et tamen dato concursu utriusque 178 qualitatis in præcedentia, non potest allegari pro una, nec pro alia: ut d. decif. n. 12. probatur. Unde actus facti super præcedentia, nec debet esse familiaritatis iure, vel ex usurbanitate, vel ratione amicitiae, vel consanguinitatis, quia in hac materia non sunt in consideratione, sicut nec alii similes; ex l. Qui iure familiaritatis, ff. de acquer. posseff. Manrica decif. 244. n. 10. Rota d. dec. 229. n. 9. 11. & 13. de quibus latè videndum Posthui obseruat. 3. per tot. qui non consenserunt ex ea causa facti, sed ex multiplicitate actuum & continuata possessione per longum tempus, quo casu nec facultativi, 180

Caput Trigesimumquartum.

actu; est deciso Ludovisi 310. in Additione, numer. 10. latè Cofcia cum pluribus d. tract. de præceden. n. 2. 4. cum seqq. juxta & rationabilis causa debet dari, ut in Auditore Roto, qui simul est Patriarcha; qui ratione illius qualitatis exteris præcedit: ut per Ludov. dec. 310. num. 6. & Adentes ad ipsum dec. 124. num. 4. ver. 5. Sed hec opinio: docet Sperellus num. 36. Unde melior & securior regulari at mendaciam præcedentiam, est illa, que regulare à consuetudine & possessione: Rota dec. 32. n. 6. post tract. Posthui. et. dec. 73. n. 1. & dec. 229. n. 1. & 6. etiam si resoluta, quia minus dignus præferatur dec. 29. n. 2. dec. 32. n. 7. & dec. 33. n. 5. & dec. 59. n. 3. juncitis his qua congruerit idem Posthui observatione 44. n. 3.

182 Unde diffridentes opiniones Doctorum, & decisio contraria, que in hac materia repertur, videlicet consuetudine posse præscribi minus dignus præcedat, etiam si resoluta, de qua per Seraph. decif. 144. n. 3. & in alia Tolestan. administrationis, 35. Janu. 1618. coram Vbaldo, intelligenda sunt quando subiecta iusta & rationabilis causa, veluti ratione Dignitatis vel Officii. Secus autem quando ratione tantum nude consuetudinis, veluti si Laius vellet præcedere Clericum, que irrationalis est; ut per Ludovisi dec. 310. num. 4. & 5. ubi Additio num. 8. & 9. quo pacto intelligenda Rota in d. dec. 85. ex n. 5. cum seqq. par. 5. tom. 3. recen. de Rub. unde majorem & digniorem præcedentia debere minores, divino, naturali humanoque iure causam habemus: de jure divino est text. in cap. Ad hoc. 89. distin. de jure naturali text. in c. Eß ordo, 33. q. 5. de jure Canonico text. in cap. Cum olim 6. de consuet. denique est text. in l. Vt gradatim 1. ff. de mun. & honor. & toto ist. Cod. ut dignitas ordi feruent. lib. 10. Unde diffridentes opiniones composuit Rota ex n. 6. usque ad finem, quam omnino viideas. Ex eodem pacto eos concordat Franciscus Tondutus de Sanleg. in queff. & refol. benef. cap. 8. 1. num. fin. dicens: 183 præcedentiam consuetudine posse prescribi iusta subsistente causa, & in aliquo casu particulari; ceterum in omnibus aliis, & ab aliis rationabilis causa, irrationali est fece nec valere.

184 Sed tamen consuetudo hæc quod minor præcedat majorem quomodo sit probanda adversus majorem; non satis disputant DD. quia ut valeat hæc consuetudo sepe requiruntur, sine quibus non habet vim aut virtutem aliquam: ut per Menoch. conf. 906. ex n. 46. & seqq. juncdo conf. 1007. ex num. 10. & seqq. Quare vñ gō foli, probationem consuetudinis esse multum difficulter: ut per Rot. dec. 112. num. 6. in fine, juncdo Cofcia d. tract. de præceden. n. 87. & seqq. ut ergo valeat, Primò requiri eam introduci ab habente potestatem. Secundo, voluntas eorum qui eam inducunt, quo tantum repetitur quando actus gesti sunt animo eam inducendi, secundum textum in cap. Consuetudo, 1. distin. nec sufficit quod evenient causas, sed probari debet tali animo adhuc posse. Tertiò requiri probari debere non solum quod factum fuit, sed quod dum voluit aliud fieri, non potuit. Quarto requiri modus & forma, id est scientia & technica Principis, contra cuius legem prætentitur consuetudo, sine cuius consensu, nec lex, nec statutum fieri possunt. Quinto tandem scientia & patientia eorum qui ex tali consuetudine ledi possunt: ut latissime disputar pluribus relatis Cofcia d. tract. de præceden. ex num. 9. usque ad 129. taliter ad ipsam recurrere sufficiat.

185 Quare supposita præcedentia quisquis illam habuerit, actus unus speciei suffragantur, quoad omnes habentes universale uniformitatem: ut per Posthui obseruat. 53. num. 13. quasi fecus sit quoad alios actus: Rota decif. 648. num. 6. in qua materia valer argumentum à simili, & deducatur ex eo argumentum præcedentia: ut per Rot. dec. 214. n. 5. p. 4. tom. 2. recen. de Rub. & de maior ab minus Sveltes d. conf. 44. in femic. 2. num. 32. & ex eadem ratione valer argumentum in præcedentia de preparatione ad preparatum, 186 sicut in compositione extra judiciali, qualis est facultas attributa componenti Procesiones: de qualitate Salgadus de Reg. protel. in d. p. 2. cap. 9. num. 13. & Regula si vincit vincentem te, ex Sveltes proximè citato: quo casu non recipit

Clesis, cap. solemnitates 16. cum c. seq. de Confscr. diff. i. Lector. de re beneficaria lib. i. c. 13. n. 119.

58 Episcopus ergo tam Dedicationem quam Consecrationem cuiuslibet Ecclesie gratis facere debet; id est nihil ex debito petere potest; sed si aliquid ex votu oblatum fuerit, propterea non respiciatur: ex decreto Concilii Bracharentis 2. cap. 5. relato in cap. placuit, 1. ques. 2. Ex quo deducit Glos. Marginalis ibi, quod recipere licet interdum id quod non licet exigere. Non enim repugnat quod procuratio- nem pro Consecratione recipiat, Genuen. in Manual. Paf- fbor. cap. 35. n. 12. Gavan. in Manual. Episcop. verbo Ecclesie Consecratio, n. 12.

59 Sed postquam quilibet Ecclesia suam habuit Dedicatio- nem, diuque certus destinatus fuit, pro tali festivitate celebraanda, dubitari potest an talis dies ab Episcopo mutari possit in alium? In qua questione ut certa ac incertis sepa- remus, scindimus non disputari de una vel altera vice, nam id licitum esse docuit Suarez de Relig. lib. 2. c. 1. n. 6. Verum de mutatione perpetua est dubium. Et quidem valde perdifficile videatur id fieri posse: nam Episcopus non potest dispensare in lege Superioris, cap. cum inferior, de maior. & obedi. cum vulgaribus, at summis Pontificis practi- 60 pietatibus, & in Choro praeceps juxta Rubricas Breviariorum recitetur, ut omnes fatentur, & patet ex Bulla Pii V. in principio ipsius paf- fusta, & probatur de tex. in cap. de his, cap. ult. 12. distin- cap. convenienti, de Confscr. diff. 5. qui omnes de recitatione publica loquuntur; ergo Episcopus nullo modo poterit dispensare communando Dedicationem. Quod autem haec communio Officii si dispensatio, pater; nam huiusmodi obligatio pro qualibet die est impensa, ergo ponere illam in altera die, per viam diuinationis five communia- tions necesse erit; sed totum hoc prohibetur Episcopo, ut probavimus, ergo talis Officii mutantio omnino prohibita erit: ita Fillius cap. 6. ex numer. 185. cum segg. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 11. n. 6. & cap. 23. num. 17. Bonac. de Hor. Canon. disput. 1. ques. 3. pinc. 1. num. 19.

61 Quod idem suadetur de S. Congregatione confir- mato ab Urbano VIII. in initio Breviarii vel ijsformati, ubi addi Kalendariis Officio prohibuit, nisi tantum ea, que in Breviario Pii V. reperiuntur; quibus conformat Bar- bol. in Colleci. ad Conc. Trid. fess. 25. de Indice librorum, tit. de delecto siborum in ieiuniis & diebus festis, num. 5. & ideo extra auctum Consecratione mutantio non posse. Dedicatio- nem ab Episcopo, declaravit facia Rituum Congregatio- 62 1604 apud Barbol. in Manuali Episcop. verbo Ecclesie Consecratio, num. 10. idem Apostol. decif. Colleci. 215. num. 5.

63 Sed licet haec doctrina verissima sit, & renenda, tamen licet Episcopo mutare Dedicationem ex iusta causa, velut quando ipsa Ecclesia confercat: nam eo die muta- ri potest, licet ante propriam Dedicationem haberent: 64 ita declarasse Congregationem Episcoporum & Regula- rum die 14. Febr. 1595. & iterum sacra item Congregationem Rituum die 19. ejusdem mensis & anni, est testis Pia- fusc. in praxi, par. 1. cap. 5. num. 8. & dicit: Gavan. in Rub. Breviar. fess. 3. cap. 5. num. 4. extra hunc casum non licet Dedicationem mutare, nec ob devotionem alteranda est con- fuetudo, sed eo die quo veneri celebranda; ex declaracione S. Cong. Rituum in Ariminum. 16. Oktob. 1604. testis Bar- bol. in Colleci. decif. Bull. verbo Dedicatione: idem Barbol. transcribens in Colleci. decif. Apost. Colleci. 24. num. 3. sed 65 si occurrit in Dominica Quadragesima, poterit transferri in Dominicam secundam post Pascha: eadem sacra Congregation in Phrenunden. 10. Januar. 1609. testis Barb. d. Colleci. ad Bullar. & ex Scillo in fess. Can. c. 34. n. 102. idem Barbol. d. Colleci. 244. n. 2.

66 Non solum autem licet Episcopo proprio in actu Consecrationis Dedicationem mutare, sed etiam Episcopo alieno de licentia proprii Antistitis conferant; nam alter li- citia non est Consecratio, quia solus Episcopus illius Diocesis potest conferre, alienus vero de licentia proprii: & sua fraternitas, de Confscr. Eccles. vel Altaris: Azor. Infor- mor. par. 1. lib. 9. cap. 4. ques. 1. Barbol. in Pafbor. allegat. 27. num. 27. & ita declaravit facies Congregat. Rituum 9. Feb.

67 Ad eum sollemne est ejus Officium, ut non solum in Cathedrali sicut duplex prima Clavis, verum etiam in Civitate & Diocesi, sed diversimode: nam in Civitate celebratur cum Octava, in Diocesi vero tantum dies ipse: sua fraternitas, de Confscr. Eccles. vel Altaris: Azor. Infor- mor. par. 1. lib. 9. cap. 4. ques. 1. Barbol. in Pafbor. allegat. 27. num. 27. & ita declaravit facies Congregat. Rituum 9. Feb.

68 apud Gavan. in Manual. Episcop. verbo, Ecclesie Con- secratio, num. 9. Pafbor. in praxi Episcoporum, part. 1. cap. 5. num. 8. ver. diem: Barbol. in Colleci. Apost. decif. d. Colleci. 244. num. 4. quia haec praeminentia in honorem actus Consecratio concedatur.

69 Verum si dies Dedicationis ignoretur, omnino dies Consecratio pro Dedicatione defervire debet, vel aliis sta- tendus est prius libuerit: ex eod. Gavan. n. 14.

Quae Dedicatione solemnis est in omnibus Basilicis Ca- thedralium: dedications vero particulatis praerogati- vis gaudent, maxima cum ratione, nam si cetera ideo preferuntur cucumque festo etiam Titulari, quia in celebra- tione felis cuiuscumque Sancti recoluntur beneficia illi donata; at vero in dedicatione Ecclesie recoluntur bene- ficia tori Ecclesie collata: ut benè obseruat D. Thom. lett. 5. in c. 10. Ioan. Quia ratione festivitas Assumptionis Deipa- 70 rae, & ejus Octava dignior est quamcumque Dedicatione, cum major sit gratia Beatisima Virginis, quam omnia dona Angelis & hominibus universim & sigillacim distributa; ut communis Theologorum sententia affirmat, & obseruat Gavan. fess. 3. cap. 8. numer. 7. quanto magis celebra- 71 nda est dedicatio Cathedralis in sua beneficia totius Diocesis recoluntur, eo modo quo celebrantur in universa- li Ecclesia Dedicationes Basilicarum Salvatoris, & SS. Apo- stolorum Petri & Pauli, quas totus Orbis recolit & veneratur; illam S. Salvatoris, tanquam Cathedralem urbis Roma, & Caput totius mundi; SS. vero Apostolorum, velut quasi Cathedralem: ut notavit Gavan. in iijdem rubr. p. 4. tit. 16. de rubr. Miss. Com. Sant. num. 10. & idem Dedicatio Ecclesie, dies natalis ipsius appellatur à S. Leone ferm. de Machabeis. Bellarm. dist. lib. 3. de cultu Sanctorum, cap. 3. Gavan. fess. 5. num. 2. Tanta ergo etiaf solemnitas ista ut ejus dies inter festa consummeretur: ut ex text. in cap. 1. de Confscr. diff. 3. quam introductionem fatis 73 piam & rationabilem appellavit Fillius. tract. 27. cap. 6. num. 90.

70 Verum hodie sub generali praecipio non obligat, ex eo quia contraria confundendine abrogatum est, vel quia ejus dispositio sublata fuit quadam hoc, in cap. fin. defer. ubi col- lenda fuit commemorantur, & si tunc pretermittitur: & insuper tex. in dist. cap. 1. non est Pontificis, nec Concilii generalis, & ideo non obligat universaliter; ut Roma videtur in dedicationibus suis, que non custodiunt sub 75 praecipio, ut probat Fillius. supra. Verum Officium solemnisimum in ejus Ritu inventur Psalmos notans respon- nentes, portas, atria, & adiicia, lectiones varias pro quamcumque die Octava (quod cateti Sancti non habent) assignantur: ex quo excellenter & dignitas hujus celebratio- tis sumitur, ut notavit Duran. in Ration. lib. 7. cap. 1. Gavan. dist. cap. 5. num. 7. Dicitur praeterea in Miss. Credo, ut profitecamur in ea articulos fidei ex Rubr. Miss. de Symbolo. Quia unus ex eis, unam sanctam Ecclesiam Catholicam agnoscere: ut notavit idem Gavan. in Rubr. Miss. p. 1. iii. 11. lit. F, non quia est festum primae Clavis, quia S. Joannes Baptista est ejusdem Clavis, & tamen non habet extra propriam Ecclesiam, Credo; neque ex eo quia Cathedralis est propria cuiusque, quia vere non est ita propria, ut propter eius possit; ut probat Gavan. supra lit. N. & dist. tit. 16. in fine, quod idem refutavit Rota apud Ludovisum dec. 472. num. 7. & 8. Hanc festivitatem aliis solemnitatibus prae- ferri jubetur in Rubr. Brev. 4. in ordine de Dominicis, & 10. de Translat. fess. Rota decisiane 616. in recen. Beltram. in addit. ad dec. 472. n. 6.

71 Ex quibus deducitur, duabus Octavias concurrentibus, & una videlicet de Sancto Patrone seu Titulari, alia vero Dedicationis, de hac debere recitari Officium: ut late probat Gavan. d. c. 8. n. 7.

72 Ad eum sollempne est ejus Officium, ut non solum in Cathedrali sicut duplex prima Clavis, verum etiam in Civitate & Diocesi, sed diversimode: nam in Civitate celebratur cum Octava, in Diocesi vero tantum dies ipse: sua fraternitas, de Confscr. Eccles. vel Altaris: Azor. Infor- mor. par. 1. lib. 9. cap. 4. ques. 1. Barbol. in Pafbor. allegat. 27. num. 28. & in Colleci. decif. Apost. ver. Dedicatio. Colleci. 244. num. 27.

num. 1. quae declaratio fuit Conchen. ut referat idem Barbol. in Colleci. decif. Bullarii, verb. Dedicatio. Verum in hoc euam advertendum est, quod quotiescumque ignoratur dies certus Dedicationis inferioris Ecclesie, debet assumi Festum Dedicationis Cathedralis tamquam proprium ipsius, id est de eo cum Octava debet celebrari.

82 Sed an Regulares teneantur ad celebrationem Dedicationis Ecclesie Cathedralis, dubitari potest? In qua ques- tione Gavan. d. cap. 5. num. 5. censur tantum ex quadam congruentia teneri: Alii vero de necessitate judicantur; te- stis Tambur. de hor. Abba. tom. 2. disp. 10. ques. 7. num. 6. ubi docet Regulares in celebrando divinis Officiis debent fe- cum Ecclesia matrice conformari: dicitur, ex eo, quia Constitutione Gregorii XIII. sub Datum Rome 30. Decem- b. 1573, que incipit, Pafboralis: exprefse caverit, Religiones omnes teneri recitare de S. Patrono unius Diocesis, ergo etiam de Dedicatione. Quod similiter confirmat et Conc. Trident. fess. 25. de Regul. c. 12. ubi praecepit Regu- laribus servare omnes dies festos ab Episcopis institutos: quod tantum quod conciones & lectiones intelligendum est declaravit Congregatio Concilii apud Rodriguez, quem sequitur Tamburinus, & eo non citato Gavan. quam opinionem quod festorum observationem sequitur Bar- bol. decif. Apost. Colleci. 25. num. 3. cuius declarationis ten- not sic se habet: Congregatio Concilii confitit, decretum cap. 12. ver. dies astern festi, fess. 25. de Regul. ita esse intelligendum, ut Regularium ritus illius festi semper permaneat, quo- ad Missas celebrandas, & cetera divina Officia, tam publi- ces, quam privatas ob ipsius Regularibus in eorum Ecclesiis per- folvenda, nec circa hec ab Episcopis quoque modo quicquam in contrarium eidem Regularibus precipi posse: quod si de facto praecepit, Regularis ipsi Episcopis nequitque obdere te- neri. Verum quod Conclusions & Lectiones quas idem Regularis ad Populum habuerint, debere se conformare Euangelio & Epistolis quibus Clerici saecularis uitius in illis diebus festis. Quam resolutionem tradit etiam Diana. Refol. mor. par. 3. tract. 2. refol. 108. plures apud Barbol. Apost. decif. Colleci. 35. num. 15. Et de hac obligatione Regularium in ea festo- rum observantiam, vide plures apud Cepedes de Exemp. Regul. dub. 321. n. 1. Tamb. de hor. Abba. tom. 3. disp. 5. q. 11. num. 7. usque in finem: & alia quoque faciunt: quare cum recitatio Officii non officiat Exemptu, obligabitur.

83 Præterea, nam super probavimus, quod idem de S. Patro- nis recitare debent, ut Populus ad devotionem ipsius in- vicit, ejus memoriam recolendo: sed nobilis est Desi- cationis festum, cum in ea beneficia & memoria omni- um Sanctorum, & ipsius Patroni recolantur; ergo multo magis ad istius recitationem obligati manebunt.

84 Nec quicquam offici quod ad Octavam non teneantur, nam præterquam quod non repugnat teneri ad celebratio- nem diei festi, non verò ad Octavam, ut in Diocesi pro- bavimus, in Regularibus militat particularis ratio: nam dies pro fuis festivitatibus relinquuntur, ut supradictum est: & omnes dies Octava pro una festivitate compu- tantur, & sic Octava prærogatio festivitas appellatur à Ro- dulpho propof. 15. quem sequitur Gavan. in Rubr. Breviar. fess. 3. c. 8. n. 5. cum ergo & Populo, & devotioni suscep- tient, mitus non est si festi celebrationem teneantur, ad Octavam vero minimè.

85 Id ipsum de Jure antiquo suaderit aliquantulum, quan- do Episcopi curam Monachorum habebant, quo tempore Orationes ab Episcopo præferabantur: ut eis text. in c. qui- ver. 16. q. 1. cui addit Barbol. in Pafbor. allegat. 103. num. 2. Tamb. de hor. Abba. tom. 3. disp. 5. q. 11. per totam, pre- cipue à num. 1.

86 Sed hoc argumentum debile forsan ab aliquibus judica- bitur: nam porci contraria sententia videatur confirmare ex eo, quod si Regulares compelluntur ad celebra- dum Officium Patroni principalis Ecclesie Cathedralis, ergo non tenentur ad Dedicationem ejusdem, cum exceptio hinc regulam in contrarium: Consequentia pater, nam si Regulares ad omnes solemnitates Cathedralis tenentur conformare se in recitatione, ad quid particolare illud de- Patronum decretum fuit.

87 Ulterius si ex decreto Congregationis supra relato Epis- copus tantum compellere potest ad festorum observan- tiam, & non ad Officium divinum, & Missas, ergo non tenentur se conformare Matrici.

88 Sed his non obstantibus, nostra opinionem veriori- tem judicio, non tantum ex fundamentis adductis, sed etiam ex infra referendis. Ad primam vero objectionem, Respondetur, exceptionem non firmare regulam in hoc caſu; nam duo dubia se offerebant in recitatione S. Patro- ni. Primus, an tenentur Regulares in eis festivitate re- citare de ipso: Secundum, an tenentur recitare cum Octa- va, sicut tenentur Clerici Ecclesie Cathedralis. Circa- primus deciditur teneri: circa secundum contra: ut be- nè declarat Gavan. in Rubr. Breviar. fess. 3. cap. 11. num. 5. ubi declarat hoc eo tendere, ut Populus qui eo tempore ad Ecclesias Regularium accedit, Missam & Officia divina audierit, ad pietatem erga Patronum suum non minus quam si ad Cathedralem accederet, accendatur; Et ideo dies colitur, Octava non celebratur, cum sufficiat si a Cle- ro facultati fiat.

89 Secundum, quia non tenentur Regulares Officia omnia Cathedralis recitare, id est de secundo Patrono minus pri- cipali non tenentur: ut voluit Gavan. in rubr. 7. & sic Ex- ceptio non est de Regula.

90 Neque alia iustitia de festorum observatione obstat: nam illa tantum respicit festivitates occurrentes, nec quid- quam loquitur de obligatione, quam alias Regulares ha- bent de Patrone vel Titulati; id est non contrariari docuit Tamburinus ibid. in fine.

91 Quate nostra sententia non solum fundatur in eo, sed etiam probatur: quia ut supra dictum est; id est in toto or- etiam recitatur de Dedicatione sancti Joannis in Laterano, & S. Petri, & quia illa sunt totius orbis Cathedrales: ergo sicut Regulares totius orbis Officium recitare de illis, similiter Regulares cuiuscumque Diocesis debent recitari de sua Cathedrali.

92 Nec obstat Exemptio quam habent Regulares, que non solum recipi personas, sed loca: quia sunt plura in quibus non attendunt, & ea non obstante leges Diocesis servare tenentur, veluti in funeralibus & aliis; præcipue cum Cathedralibus, quia Episcopus potest in eis omnia, que sunt honoris, non tamen jurisdictionis, ut tradit Peyrinis in prior. Minor. tom. 1. Conf. 25. Leonis X. s. 14. num. 47. Diana. refol. mor. par. 3. tract. 2. refol. 109. cui addit Paul. Fusc. de Visita. lib. 2. cap. 8. num. 5, latè Gratian. discept. 467. per totam, & omnia licet que sine præjudicio Exemptio- nis possunt exerceri, etiam de lege Jurisdictionis sine: id est Gratian. dec. 113. in addition. num. 9. Si idem Canoni- cical Cathedralium sepelient mortuos, exclusi Regularibus & Parochiis, de quo latè Barbol. de offic. Parochiis, cap. 9. ex 95 numer. 7. usque in finem: & alia quoque faciunt: quare cum recitatio Officii non officiat Exemptu, obligabitur.

93 Præterea, nam super probavimus, quod idem de S. Patro- nis recitare debent, ut Populus ad devotionem ipsius in- vicit, ejus memoriam recolendo: sed nobilis est Desi- cationis festum, cum in ea beneficia & memoria omni- um Sanctorum, & ipsius Patroni recolantur; ergo multo magis ad istius recitationem obligati manebunt.

94 Nec quicquam offici quod non repugnat teneri ad celebratio- nem diei festi, non verò ad Octavam, ut in Diocesi pro- bavimus, in Regularibus militat particularis ratio: nam dies pro fuis festivitatibus relinquuntur, ut supradictum est: & omnes dies Octava pro una festivitate compu- tantur, & sic Octava prærogatio festivitas appellatur à Ro- dulpho propof. 15. quem sequitur Gavan. in Rubr. Breviar. fess. 3. c. 8. n. 5. cum ergo & Populo, & devotioni suscep- tient, mitus non est si festi celebrationem teneantur, ad Octavam vero minimè.

95 Id ipsum de Jure antiquo suaderit aliquantulum, quan- do Episcopi curam Monachorum habebant, quo tempore Orationes ab Episcopo præferabantur: ut eis text. in c. qui- ver. 16. q. 1. cui addit Barbol. in Pafbor. allegat. 103. num. 2. Tamb. de hor. Abba. tom. 3. disp. 5. q. 11. per totam, pre- cipue à num. 1.

96 Et de novo confirmatur ex eo, nam obligatione cele- brandi hoc festum omnes Clericos teneri non dubitatur: sed appellatione populi & Clerici venient Regulares, San- chis in precepta Decalogi, lib. 4. c. 15. n. 2. Valsquez 1. 2. g. 9. 96. disp. 1. 6. ergo sicut tenentur ad festorum observantiam, ita & ad dedicationis recitationem.

97 Ultimo, quia sic dictum fuit à Rota in Cesaraugusta Dedicatio- nes 9. luni 6. 14. coram Verofio infra alleganda, & in pluribus aliis coram Ludoviso, que sunt ejusdem Causæ, & connumerantur 457. 472. 493. & 569. suppo- situm pro necessario antecedente Ecclesiam B. Virginis del Pilar (que, ut notum est, Regularis est Canonorum S. Augusti, ut probant innumeris, præcipue Pennorus in Ihes. tripartita. Canon. Regul. lib. 2. cap. 10.) teneri Dedicatio- metropolitana Ecclesia Cesaraugustana, sicut catetis Diocesis celebrare: sed eam liberat ex eo, quia Dedi- catio ipsius eodem die concurrit cum Dedicatio Metropoli- tanæ, ergo si ista, que Regularis est, alia teneatur si ob- causam dictam non liberatur, omnes Regulares Dedi- cationem celebrare tenentur.

98 Et in omnem eventum, licet haec, gratia dispensationis, perfracta fuerint; credo quodammodo inutilem eis quæ-

vers. Titulus; Vide plura apud Gavan. in Rub. Brev. scilicet 8.
 19 Consecratio verò & Dedicatione Ecclesie interdum pro eodem sumuntur, cap. 1. ubi Gloss. & Joann. Andre. num. 3. Card. etiam num. 3. vers. Quero de intellectu: Anton. de Buitio num. 8. de Relig. domib. Joan. And. item in cap. consulariis, num. 4. de Consecr. Eccl. vel Altar. Panorm. in rub. eiusdem tituli n. 3. vers. item sunt: Manic. decif. 6. num. 4. & 5. ex eo quod ad Dei honorem & Sancctorum sacra dicatur: quomodo dedicatio Basilicae Salvatoris & Sancctorum Apostolorum accipitur in Breviario Romano I. sub die 9. Novem. 2. die 18. eiusdem ad idem Barb. de univ. iur. Eccl. lib. 2. cap. 2. num. 2. & hoc paēto Ecclesie dicuntur consecrari in sanguine aliecius: velut Romana in sanguine Petri & Pauli: cap. quamvis, 2. distin. cap. fundamenta, in sanguine suo, cap. Baptismi vicem, de Consecrat. distin. 4.

21 Verū propriō loquendo distingue oportet inter Consecrationem & Dedicationem: nam Dedicatio absque actuali Consecratione fieri potest, Consecratio verò abique Dedicatio actuali nequam: notariat Barbos. de univ. iur. Eccl. lib. 3. cap. 3. num. 1. Hinc est quod Ecclesie Benedicta dicuntur, & tamen non sunt Consecrata, cum omnino diversum sit, Ecclesiam benedicere, & Ecclesiam consecrare: vide latè eundem Barbos. ex m. 5.

22 Sed quia diximus Ecclesiam consecrari in sanguine Martyris, non erit abs re inquirere quoniam hoc fieri possit, cum certum sit apud omnes. DD. Ecclesiam pollui per homicidium, ut eis tex. in cap. propulsis, de Consecrat. Eccl. vel Altar. ubi DD. fiero per martyrium consecrari Ecclesia, quomodo per occisionem Martyris non polluir, cum pollutio omnino contraria sit Consecrationi: in modo vero nesciatis inducere.

24 Sed respondebit quod Ecclesia non fecundatur Martyrio, in modo illustratur. Verū ex eo quod illustrit est persona occisa, ex graviori iniuria afficit Ecclesia; ideo polluitur quidem ex iniuria occidentis, & sacrilegum commititur ex actione funditus sanguinem: & sed ex Martyrio illistratur, argumento tex. in cap. Baptismi vicem, de Consecrat. dist. 4. ex homicidio verò polluitur, iuxta illud: Altius displicuit, Pessimo verò grata fuit: ita Sayi. de Confir. lib. 5. cap. 16. num. 14. Graffas in decisione auctor. p. 1. lib. 2. cap. 8. num. 24. Barbos. in Colleget. ad tex. in d. cap. propulsis, num. 5. ex malam enim intentione iudicatur factum bonum, vel malum: in ob. humanæ, 22. q. 5. ita iudicatur polluta Ecclesia; nam licet sanguis Martyris justus sit apud Deum, nulla tamen intentio occidens, Ecclesiam polluit: ex doctrina S. Thom. 3. p. q. 18. art. 18. Fuso de vijs. lib. 2. cap. 2. 5. num. 5. quia polluitur non provenit ex sanguine Martyris prout ab ipsi fluit, que potius est causa sanctificationis Ecclesie, sed polluitur sacrilegia actione & homicidio: ut pluribus relatis docet Tambur. de Iur. Abbat. tom. 1. dist. 23. queſt. 11. num. 1. in fine, & idē Christus Dominus sanguinis effusione.

25 Ecclesiam libi copulavit, qui sicut pretiosum in Passione fīe morte effusus, & dicitur Justa, id est Justo illata; & iniusta, quia livore edidit, & non amore justificat: ut inquit Propof. in cap. 14. 11. q. 3. Cofmas in Pragmat. fonsion. in Proemio, & inscrutabilis, verbo sanguine: ubi optimè hanc materialm declarat.

27 Quare rem à principio, ut moris est, investigantes, sciendum est Consecrationes & dedicationes Ecclesiarum, etiam à veteri Testamento initium habuisse in lege Naturæ, quando Noe post Diluvium aquas Altare Domino dedicavit, & ibi holocausta ebullit, Genes. 8. licet enim Abel & Cain sacrificia obtulerint Gen. 4. non tamen Dedicationis Autores existenter, cū Oblatio & Sacrificium à Consecratione omnino discrepant, ut notariat Barbos. d. lib. 3. c. 3. m. 12. & ita primus quis Dedicationem cum actuali Consecratione fecit, sicut Jacob Gen. 28. & 31. Postea vero Moyse Exo. 40. Olei unctione Tabernaculum & Vasa sacraria. privili. Camer. comm. n. 3. & 4. Barbos. in vot. dec. 3. p. voto 103. n. 35. cum seqq.

Postquam vero Templum dedicatum est, merito Sanctum & venerabile dicitur: Unde in Levit. cap. 11. legitur: An-

Animal quod immolaris potest Domino, si quis vorerit, sanctum erit. Ermia: Quidquid semel fuerit consecratum Domino, sanctum sacerdotum erit: Salomon etiam 3. Reg. 9. audiē a Domino in dedicatione Templi meruit; Exaudiō orationem tuam, & sanctificavi Domum hanc quam edificasti. Ex quibus Exod. 3. legitur, Dominum ad Moysen dixisse: Locus in quo sis, terra sancta es. Quare Templo, Angelorum habitationes dicuntur, quia credibile est semper a frequentissime assistere in eis; ut nota vir Bellarm. d. c. 5. vers. iam verò in Templo.

39 Sed dicit aliquis: Templum dedicat Deo ex intentione ergenti, ergo fructu Consecratio seu benedictio requiri. Infirmum est argumentum, nam haec actiones sanctificant Templum, & Demones inde expellunt, ut probavimus; ergo necessaria sunt. Consequens probatur, quia benedictiones, quibus mediatis Ecclesia dedicatur, sunt tripliciter, vel enunciative laudando Deum; vel etiam precondi, vel tandem imperando; quomodo accepit benedictiones quas Deus per se, vel medis Ecclesie Ministris confert: & haec sanctificant locum, ut ex D. Thoma nota Barb. de Univ. iur. Eccl. lib. 3. c. 3. n. 6. Praeter tertia actiones humanæ per actiones exteriores explicantur, ut voluntas innotescat; ut voluit Bellar. vers. Quarto probatur ratione.

40 Hanc vero latitudinem non solum spiritualiter orationibus proferebant, verum etiam aliis actionibus manifestabant: Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi, c. 27. qui utsi postea S. Ambrosius dislocuit, teth. S. Augustino in Confessionibus lib. 6. cap. 2. Paulinus vero, licet non probaverit, permisit in Natali S. Felicis: sed id Patribus Orientibus omnino dislocuit in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

41 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent; quod facinus Gelasius I. fieri prohibuit, Epistola misericordia ad Episcopos Lucaniae, Brutorum, & Siciliae c. 27. cuius particula registratur in cap. de locorum, de Consecr. dist. 1. precipiens ne inconsulto Romano Pontifice erigerentur Basilicas, per hec verba: Nobis patefactum est, quod absque precepto Sedis Apollonis normuli fati Ecclesiæ, vel Oratoriæ sacræ præsumunt: hoc sumus tamen iudicio desponsabili per nos, quod in quoque nomine defunctorum (et quantum dicunt) nec omnino fiduciam confractiones adficiunt, sacris processibus andante insituere memorantur: quia quiam tam acerba, tam dura sunt, ut eadem vix noſter ferre possit auditus, revera Christianitas affectus in illis regionibus certus & fixus est, & diffidit ista querantur, & quibus fuerint geographa produntur: quoniam sicut latentibus in hac atrocitate nominibus, non extat ea quæ sententia debita præferatur, ita cum manifeste documentis expostos, quem tanti celestis temere immanitas, non effugiet nullatenus unctionem: circa quod vide Crespus verbo Basilica, vers. Basilicas non curiose, nec in nomine cuiuslibet licet adficiare aut consecrare: 45. fol. 66. In hunc quando non sunt erecta debito modo, melius est non celebrare, vel Misam non audire, quam in illis locis ubi non oportet celebrare: cap. secus, cap. Maf. 46. fol. 67. de Consecr. dist. 1. quod maxima ratione decretrum est, nam sacrificiorum multitudine non placatur, nec propaginatur Deus, si bona non fuerint: & melius est paucos homines, quāna multos malos habere Ministros; ut Gloss. singularis in cap. unic. ver. uniuers. de Reli. domib. in 6. juncto Lotter. lib. 1. de re beneficiis, queſt. 28. ex num. 62. quod intelligendum est nisi necessitas ureat, quo caſa non solum licet celebrare in Ecclesia, verum etiam in privatis domibus: ex 49. tex. in d. cap. secus, nam tunc temporis locus non sanctifi-

cat hominem, sed homo sanctificat locum, c. multi Sacerdotes, disfinct. 41. cap. fin. 40. disfinct. cap. 1. 32. queſt. 5. ubi Gloss. verb. nec lapidaria: ut bene docuit S. Clemens Papa, quem referit Suarez tom. 2. de Relig. lib. 4. cap. 10. numer. 21.

Tempula ergo in honorem Sanctorum erigi debent, quorum dedicatio ex tendit, ut in eis invitetur adventus Angelorum, & homines in ea intrantes ab omni evili cogitatione se contineant; ut ait Alcuinus in tr. a. de Corin. Domini, & ex S. Thoma in 3. par. q. 8. art. 3. ad 4. obseruat Gavan. in rub. Miss. d. par. tit. 16. numer. 9. Eorum vero 51. Consecratio idē fit, quia sancta est Ecclesia sponsa Christi; & cum Octava celebratur, ad denotandam gloriosam Christi & membrorum ejus resurrectionem: ex S. Thoma & Gavan. ubi proxime.

Quibus non obstantibus, cum Templo singularia nostra salutis aſyla sint, Daemon inimicus noſter ab ipsis expulſus, quorundam vile & ignobile hæreticorum ingenuum, excitavit adverſus tam sancta in & necessariam confuetudinem dicentium, quod cum totum hoc ortum haberet à lege Mosaica, introduci ex eo iterum Judaicum in Ecclesia necessariō fugi; Sed non advertunt, distinguendum esse inter ceremonias Judaicas quae sunt proprie Judeorum, & quae cessaverunt per Adventum Messie & Domini nostri Iesu Christi, qui instituerunt ad aliquid significandum in Christo, vel in Ecclesia, qua si hodie fierent gravissimum continerent peccatum; ut si Agnus Paschalis immolatur, quia significabat Christi passionem venturam: 52

43 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

44 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 53

45 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

46 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 54

47 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

48 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 55

49 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

50 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 56

51 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

52 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 57

53 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

54 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 58

55 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

56 Sed crescente malitia hominum, eo se protulit superbia eorum, ut Basilicas in sui honorem erigere non erubescerent: 59

57 Nam in Dedicationibus Agape, id est Convivia pauperum, fieri solebant, de quibus mentio habetur in o. si quis despici, 42. distin. & est Epistola S. Gregorii Papa lib. 1. Epist. 1. verum quia aliquando pauperes defraudabantur, totum in ipsi confessione debere, nec quidquam minimum fibi a Ministris reservari posse, sicut dispositum in Concilio Laodicensi cap. 28. & in Carthaginensi 3. cap. 50. & hodi omnino absurdum videmus: de quo qui plura dicere volunt, confusa Barton. Anno Christi 57. ex nu. 140. sed de hoc latius diximus c. 28. de Seminariorum & aliquata regimini capite prima.

In urbe Roma, que Ecclesia Tituli dicuntur, 18.
 Consecratio & Dedicatio pro eodem sumuntur, 19. 116.
 Ecclesia quomodo dicatur consecrari in sanguine Martyris, 20. 22. & seqq.
 Consecratio & Dedicatio in quo differant, 21. 116.
 Dedicatio sine Consecratione fit; non vero contra, 22.
 Ecclesia quomodo consecratur in sanguine Martyris, & per Martyrum pollutam, 23. 24. & seqq.
 Ex intentione mala, vel bona, adaequatur bonitas vel malitia atus, 25. 26.
 Christus Ecclesiam sanguinis effusione sibi copulavit, 26.
 Consecrationes sive dedicaciones Ecclesiastarum à veteri Testamento origine trahunt, 27. 29.
 Quis in lege veteri fuerit Dedicatio auctor, 27. & 28.
 Oblatio & dedicatio differunt, 28.
 Sacerdotio initium quando incipit, 29.
 Ratio dedicationis Ecclesiastarum, 30. 50.
 Gentiles etiam Tempula dedicabant, 31.
 Dedicatio Templorum nostrorum assimilantur dedicationi Gentilium, 32.
 Dedications Ecclesiastarum à tempore Apostolorum, 33.
 Qui Pontifices primo celebrari iussi sunt, & qua de causa, 34. & seqq.
 Creatio Romani Pontificis quotannis celebranda, 35.
 Natales Principis Eboraci celebrabant, 36.
 Dedicatio facit Templem sanctum & venerabile, 37.
 Templo quare Angelorum habitations dicuntur, 38.
 Ultra intentionem erigentis Templem quare dedicatio requiriatur, 39.
 Deprecationes dedicationis quibus modis fiant, 40.
 Actiones humanae per exteriora signa explicantur, & innoscunt, 41.
 In Dedicatione Agape febant, 42.
 Agape quare abolita, 43.
 Homines in suum honorem Basilicas erigebant, & eius rei probabilitate, 44.
 Miser melius est non audire, quam in Ecclesiis profanis celebranti affibere, 45.
 Sacrificiorum multitudine non propitiatur Deus si bona fuerint, 46.
 Adinistros paucos bonus quam multos males habere melius est, 47.
 Tempore necessitatis an licet extra Ecclesiam celebrare, 48.
 Locus non sanctificat hominem, sed homo locum, 49.
 Effectus dedicationis, 50.
 Dedicatio quare cum Octava celebrantur, 51.
 Dedicaciones quo pacto heretici carpunt, 52.
 Iudiciale ceremonia que per adventum Christi cessarunt, 53.
 Quae ceremonia possunt a Christianis fieri, 54.
 Ritus quosdam Gentilium ad sanctum usum aliquando reducit Ecclesia, ibid.
 Ecclesia dedicatio ad Episcopum spellat, 55.
 Fieri debet in ipso die benedictionis, 56.
 Quando posse in alterum diem transferri, ibid.
 De Dedicatione Cathedralis status Episcopatus officium recipere tenetur, 57.
 Dedicatio, in Consecratio gratis fieri debet, nisi aliquid graviter donetur, 58.
 Recipere licet quod non licet exigere, 59.
 Dedicationis dies non posse mutari, 60.
 Episcopus non potest in lege Superioris dispensare, 61.
 In Choro iuxta Rubricas Breviarium recitandum, 62.
 Commutatio quando est dispensatio, 63.
 Officia alia, preter postea in Kalendari, addere non licet, 64.
 Ex iusta causa dies Dedicationis mutari potest, 65.
 Si cadat in Dominicam Quadragesimam, potest transversi post Pascha, 66.
 In diem consecrationis potest mutari dies dedicationis ab Episcopo consecrante etiam non proprio, 67.
 Die consecrationis ignoto, dies Consecrationis celebrandus, 68.
 Dedicacionis diei prærogative, 69. & seqq.
 Recoluntur beneficia Sanctorum Diaecesis, ibid. & 70.
 Assumptionis B. Mariae dies solemnior dedicacione, 70.
 Dedicatio S. Petri, & S. Ioannis in Laterano quare per totam Ecclesiam celebratur, 71.
 Dedicatio, dies Natalis appellatur, 72.
 Featum erat antiquum, sed hodie e contra, 73.

Festa colenda que, 74.
 Solemnitas dedicationis ponderatur, 75.
 Credo, quare in Missa Dedicationis dicitur, 76.
 In festis prima Clavis non semper dicitur, 77.
 De fests Cathedralis non est celebrandum cum Credo in Dicte, 78.
 Dedicatio ceteris solemnitatibus preferitur, 79.
 Concurrente Octava dedicationis cum Octava Patroni, de illa celebrandum est, 80.
 De diversitate ritus in civitate, vel Diocesis, 81.
 Die particularis Dedicationis Ecclesia ignota, de dedicatione Cathedralis est celebrandum tanquam de propria, 82.
 Regulares a tenentur celebrare dedicationem Cathedralis, 83. & pluribus seqq. 100. & seqq.
 In celebrazione cum Cathedrali se conformare tenentur, 84.
 De Sancto Patrone celebrare tenentur, 84.
 Regulares, dies festos observare tenentur, & circa que, 85.
 Argumentum de obligacione recitandi de Sancto Patrone an infissis in Dedicatione, 86. 88. 96.
 Item de obligatione servandi festos dies, 87. 90.
 De Sancto Patrone Episcopatus cur regulares recitare teneantur, 88.
 Regulares non tenentur de omnibus sanctis Ecclesia Cathedralis officium recitare, 89.
 Argumentum valer de dedicatione Ecclesiastarum Papalium ad Cathedrales res peditive, 91.
 Regulares qui observare tenentur non obstante exemptione, 92.
 Episcopus potest in Regulares omnia, que sunt honoris, non vero iurisdictionis, 93.
 Omnia licet Episcopo in Regulares, que sine prauidicio exemptionis possunt exerceri, 94.
 Cathedralis sepelit mortuos ubique mors interveniat, 95.
 Octava, prorogatio festivitatis appellatur, 97.
 Regulares quare ad festorum celebrationem, non vero ad Octavas obligantur, 97.
 Regularibus orationes prescribantur ab Episcopo, quando sub corona erat iurisdictione, 98.
 Appellatione populi venient Regulares, 99.
 Ex confessione probatur obligatio celebrandi dedicationem Cathedralis in Regulares, 101.
 Dedicatione Cathedralis cum dedicatione Ecclesia inferioris concurrente, de qua Officium recitandum est, 102.
 Quilibet in sua domo prefertur, 103.
 Dedicatio ipsa celebratur nomine proprio; Cathedralis vero nomine alieno, 104.
 Quo die hoc casu de Dedicatione Cathedralis celebrandum est, 105.
 Ecclesia B. Maria del Pilar quare non recitet dedicationem Ecclesia Casarauiana, 106.
 Prima Ecclesia alius loci non fuerunt Cathedrales, 107.
 Cathedralis non erigebatur statim ac Episcopus Civitati dabant, 108.
 Translata Cathedra ab una Ecclesia in tenetur dedicatio Cathedralis celebrare, 109.
 Privatus dignitate quando retinet prærogativas, 100.
 Reverentia quando debetur Legato propter Legationem, 111.
 Episcopus Religiosus privatus Episcopatu non remant sub potestate Superioris Religionis, 112.
 Tamen non potest obtinere dignitatem Religionis, ibid.
 Ritus consecrationis Ecclesia & significata actionis cuiuscumque, remissio, 113.
 Templum ex male acquistis non licet edificare, 114.
 Eius rei mirabile exemplum, 115.
 Cathedralis sunt de numero consecrarum, sed non debent nec fari conseruari, 116.
 Ecclesia quomodo ab Apollinis dicuntur consecrata, 117.
 Ecclesia B. Marie del Pilar quo tempore eretta, 118.
 Ecclesia Laurentiana quando ab Apollinis eretta, 119.
 Cathedralis Ecclesia an presumatur consecrata, & quid de inferioribus, 120.
 Indulgentias potest concedere Episcopus in Ecclesia dedicacione neque ad annum: & plura de facultate bac per Episcopum, remissio, 111. 121.
 Rebus Ecclesiæ compositionis multa sunt, que in principio fieri non conveniebat, 122. & seqq.
 Predicatio verbi Dei ad Infideles quomodo facienda, 123.

Idololatrias hodie non converti sicut in primitiva Ecclesia, quemodo intelligatur, 124.
Barbaries, & vita recente conversorum quomodo tollenda, 125.
Superior quomodo se gerere debet ad tollenda vita subditorum, 126.

1 *Afilias construeri in honorem Sanctorum antiquissimum esse usum in Ecclesia, à tempore Apostolorum derivatum, nemo est qui nesciat. Quod si Sanctorum Patronum testimoniis & Conciliorum oraculis probare vellent volumen immensus implerem; intem tamen qui plurasci digne addiscere voluerit, consultar Crespium in summa Ecclesiastica discipline, verbo *Bafifice*, fol. mishi 64. & verbo *Dedicatio*, fol. 230. Bellarum, de Cultu Sanctorum lib. 2. cap. 5. Harum vero Ecclesiastarum adificationem gratissimam esse Deo, & magnis premiis remunerantur, & multa felicitate donatos eos qui huius negotio operantur, havantur, etiam miraculis id comprobante Domino, latè tradit cum pluribus Solozano de *Indiar. iure*, tom. 2. lib. 3. cap. 23. ex no. 1. & seqq.*

*Terna, ut ibi orationes fidelium exaudiantur, ex S. Thomas, mentibus nostris ab omni exili cogitatione nudatis, ut infra dicimus: quo pacto quando Tabernaculum à Moysè dedicatum est, Exod. cap. ult. nubes quadam gloria Tabernaculum texit; similiter etiam 3. Reg. 8. de Templo Salomonis ita legitur: Nebula eminglorie implerit dominum Domini. Similiter lib. 2. Mach. cap. 3, legitur dixisse Heliodorum; In loculo est vere Dei virtus quædam; nam iste qui habitat in *Calis* visitator & adiutor est loci illius, de quo vide plura alia apud Lort. de re benefic. lib. 1. quest. 13. ex numer. 112.*

Quarta, dedicantur & confectrantur Ecclesie, ut ibi laudes Deo debitis tum à Sacerdotibus & Ministris, tum ab universis fidelibus decentius & commodius perfolvantur.

*Quinta denique est, ut ibi Sacraenta administrantur: de quibus videatur Dur. in *Ration. divisionum officiorum lib. 1. c. 6. n. 5. S. Valeria d. 5. ex n. 177.**

*Itaque Consecratio seu dedicatio Ecclesie postquam est adificata, duo efficit: *Primum*, domum illam materialem Deo appropiat. *Secundum*, Ecclesia & nostra anima deponitatem cum Deo ipso insinuat: Domus enim seu Ecclesia non confecta seu dedicata, est veluti puella virgo destinata, non tamen unioni Matrimoniali tradita, que per adulterium thalamum non polluit: ita Domus materialis, quia antea erat Demonum habitat, post Consecrationem seu dedicacionem iam Spiritus sancti habitarum facta est, cuius violatio sacrilegium erit: Dur. d. lib. 1. c. 6. n. 8. Cujus rei plura exempla invenies apud Crespium, ubi *spr.**

*Acturi igitur de Dedicatione Ecclesiastarum Cathedralium, oportet prius in primis advertere, eam solemniter ritu non fuisse celebratam in primitiva Ecclesia, ut notavimus *spr.* cap. 14. num. 88. donec à Constantino Magni liberata fuit licentia data anno 312. post eum ad fideli conversionem Templo extрудi: ut notarunt Suan. tom. 1. de Relig. lib. 5. cap. 9. num. 1. Marius Itala de *immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. & 3. num. 42. & sequentibus*, ex eo enim tempore Ecclesia fuit crevta auctoritate & potestate; late Solorz. de *Indiar. Iur. tom. 1. lib. 2. cap. 19. n. 53. Barb. de Pinu. bar. Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 57.* Deinde oportet distinguere inter Titulum, Consecrationem, & Dedicacionem Ecclesie, que omnino distinguuntur; Titulus ergo Ecclesie fuit a Sancto Titulari ipsius, & ita omnino distinguuntur ab ipsa dedicatione, ut constat ex eo quod omnino diversum est festum Octave Titularis, à festo Dedicacionis, ex Breviario Romano tis. de *Duplici*, num. 1. S. Thomas tis. 5. in cap. 10. *bar. Gavan. in rub. Breviarii*, tis. 3. cap. 8. numer. 7. nam Titulus idem est quod Memoria, seu Ecclesia; sic dictus, quia in loco ubi erigenda erat Ecclesia Crux ponebatur in Titulum: de quo est tex. in l. ult. de *Paganis*, in Cod. *Theod. l. decernimus*, Cod. *Episcop. & cleric. c. Nemo Ecclesiam, de Confess. al. 1. ex Concilio Aurelianensi, quibus consonat Ordinationum Romanum de Divinis officiis, cap. de adificandis Eccles. Ex quibus in urbe Roma confutendo inolevit, ut non qualibet Ecclesia, Tituli dicuntur, sed tantum insigniores, quibus praeficiuntur Cardinales Presbyteri; ut videlicet per ea que tradit Baron. in *Not. ad Martyrologium Romanum* sub die 26. Iulii vers.**

- questionem, cum nullum sit Monasterium Regularium, quod tantam solemnitatem colere recuset: & ideo stante hac conuenienter, licet non tenerentur ex vi praeceptiva, ex vi falso diversiva & ratione vitandi scandali tenerentur, ut in sensu non ab Episcopo praecepis, sed a Populo factis, & postea ab Episcopo confirmatis, resolvit Celsus de Exemp. Regul. q. 32. n. 5.
- 102 Post enim concurrete sensum Dedicationis Ecclesie Cathedralis ipsa die qua dedicata fuit Ecclesia inferior Dioecesis: quare dubitari contingit de qua recitandum sit in ea? Et in hoc casu non tenetur recitare de Dedicatione Cathedrales certum est; nam quilibet Ecclesia tenetur de jure suam propriam Dedicationem celebrare: ex textu primi Tympli Cesaraugustana fuit, ideo sensu primam Cathedralem, cum id argumentum debilissimum sit; non enim Prima Ecclesia, Prima fuerunt Cathedrales; 107 non quod vide Euseb. lib. 8. Hist. cap. 1. Niceph. lib. 7. cap. 2. Ne statim ac Episcopo in qualibet civitate ab Apostolis relinquantur, ecclesiae fuerunt Cathedrales, ut tradit Burfus conf. 126. n. 8. & ad satiety probavimus supra, c. 2. & integrum Tractatum de unica & perenni Cathedrale Cesaraugustana, in Templo sancti Salvatoris, ideo volui non solum hic me explicare: verum etiam ipsius Rota opinione omnibus paterace, ut liqueat, hos quod pro certo assertur, & tanti Tribunalis autoritate rotobato, quasi nihil conductere, cum tantum in possele cogitum faciat, relicta veritate disputationis ad peritum Judicium, ut eadem Rota in hac Causa iudicavit apud Ludov. dec. 369. n. 2. ibi: Non obstat quod dicitur, (loquitur de Ecclesiis del Pilar) celebrare Dedicationem cum maior vel minori solemnitate, non habere alterare, quia plus & minus non differunt specie: Nam responderet quod an possit sensu ipsa solemnitate, videbatur petitio. Quod idem multo melius eadem Rota declaravit in Cesaraugustana Synodi 22. Ianii 1627. coram Coccino, apud Posthumum post translationem de manu, dec. 648. ubi cum Ecclesia del Pilar paterenderet precedentiam in Synodo pte Canonis, & Capitulo Metropolitana celebrare, ex quo edem die amba concurredunt.
- 104 Ulterius quia Dedicationem ipsius celebrat Ecclesia nomine proprio, Dedicationem vero Cathedrales nomine alieno: ex Rota apud Ludov. dec. 472. n. 7. & ergo potius in hac die suam propriam, quam Cathedrales Dedicationem Metropolitana celebrare, ex quo edem die amba concurredunt.
- 105 Minime vero ob hanc causam inferior Ecclesia liberabitur ab obligatione reverentiae, quam debet sue Cathedrales exhibere, nam de ejus Dedicatione translato festi in alium diem recitare tenetur; ipsa vero die, commemorationem de Dedicatione Cathedrales facere; ut latius resolvit Garvan. d. cap. 5. num. 6. Cujus ratio mihi facile studeret ex eo, nam cum de duabus adhuc obligatio recitandi, solemnitas propria Ecclesie qua impedit recitationem Cathedrales non liberat ab obligatione translationis festi in alium diem, ut ex Rub. de translat. festor. patet; nec etiam a Commemoratione, que est debet de quacumque Octava, quies de ea non recitatur ob impedimentum alterius festi novem Lectionum, ut ex Rub. de Commemoratione, similiiter probatur.
- 106 Occasione hujus disputationis, allegata sunt variae decisiones Cesaraugustanae Dedicationis, qua prodierunt in sacro Rota Auditorio, in causa qua inter Metropolitanam Ecclesiam Cesaraugustanam, & illam Angelicam & Apostolicam B. Mariae Virginis del Pilar, cuius Dedicatio eadem die qua Metropolitanam celebratur, prætentente Metropolitanam quod de ejus Dedicatione celebrare tenetur illa del Pilar ad instar altaris Archiepiscopatus: cuius contrarium declaratum fuit sub praetextu quod illa del Pilar auctoritas fuerit Cathedrales Cesaraugustana, & ex ea translatas Cathedra ad aliam que fuit Melsquita Maurorum, prout firmatum fuit apud Ludov. dec. 472. ante n. 1. quasi credibile sit per antiquum & honorabilem Templum S. Jacobo extructum, & praefixa corporali Beatisima Virginis sanctificatum, in Cathedralem erectum ab ipso Apostolo, ratiisque miraculis illustratum per mille & centum annos ferè tali prærogativa gaudens ea privatum fuisse, ipsoque relicto translatam Cathedram absque causa cognitione ab Imperatore Alphonso Bellatore anno 1118. quando Civitatem fauicis Saracenorum expulit; ita ab ipso Sedis Apostolice auctoritate Princeps laicus transiulerit Cathedram in alium locum, idest Melsquitanum Maurorum: & ita transfertur Cathedra in opinione istorum, ad Templum Mahometo ab ipsius scelte sequacibus constitutum, & relinquitur aliud ab Apostolo Sanctissimo ex ædificatum, & Beatisima Virginis praefixa sanctificatum per Princepem laicum ab illo Sedis Apostolica auctoritate, contra sententiam omnium Doctorum, & contra
- Canonum statuta: de quo vide Lotter. de re benef. lib. 1. qu. 10. n. 11. Sicut quia hoc longum Tractatum requirit, id est Lebor me quamvis minimum pro Cathedralitate Ecclesie del Pilar allegat, cum credam ego & pro certo teneam, causam erroris contrarium opinionem sequentium in eo considerare, quod fundationem Ecclesie illius, pro creatione in Cathedralem confundant, existimantes ex eo quod primum Tymplum Cesaraugustana fuit, ideo sensu primam Cathedralem, cum id argumentum debilissimum sit; non enim Prima Ecclesia, Prima fuerunt Cathedrales; 107 non quod vide Euseb. lib. 8. Hist. cap. 1. Niceph. lib. 7. cap. 2. Ne statim ac Episcopo in qualibet civitate ab Apostolis relinquantur, ecclesiae fuerunt Cathedrales, ut tradit Burfus conf. 126. n. 8. & ad satiety probavimus supra, c. 2. & integrum Tractatum de unica & perenni Cathedrale Cesaraugustana, in Templo sancti Salvatoris, ideo volui non solum hic me explicare: verum etiam ipsius Rota opinione omnibus paterace, ut liqueat, hos quod pro certo assertur, & tanti Tribunalis autoritate rotobato, quasi nihil conductere, cum tantum in possele cogitum faciat, relicta veritate disputationis ad peritum Judicium, ut eadem Rota in hac Causa iudicavit apud Ludov. dec. 369. n. 2. ibi: Non obstat quod dicitur, (loquitur de Ecclesiis del Pilar) celebrare Dedicationem cum maior vel minori solemnitate, non habere alterare, quia plus & minus non differunt specie: Nam responderet quod an possit sensu ipsa solemnitate, videbatur petitio. Quod idem multo melius eadem Rota declaravit in Cesaraugustana Synodi 22. Ianii 1627. coram Coccino, apud Posthumum post translationem de manu, dec. 648. ubi cum Ecclesia del Pilar paterenderet precedentiam in Synodo pte Canonis, & Capitulo Metropolitana celebrare, ex quo edem die amba concurredunt.
- 107 Minime vero ob hanc causam inferior Ecclesia liberabitur ab obligatione reverentiae, quam debet sue Cathedrales exhibere, nam de ejus Dedicatione translato festi in alium diem recitare tenetur; ipsa vero die, commemorationem de Dedicatione Cathedrales facere; ut latius resolvit Garvan. d. cap. 5. num. 6. Cujus ratio mihi facile studeret ex eo, nam cum de duabus adhuc obligatio recitandi, solemnitas propria Ecclesie qua impedit recitationem Cathedrales non liberat ab obligatione translationis festi in alium diem, ut ex Rub. de translat. festor. patet; nec etiam a Commemoratione, que est debet de quacumque Octava, quies de ea non recitatur ob impedimentum alterius festi novem Lectionum, ut ex Rub. de Commemoratione, similiiter probatur.
- 108 Occasione hujus disputationis, allegata sunt variae decisiones Cesaraugustanae Dedicationis, qua prodierunt in sacro Rota Auditorio, in causa qua inter Metropolitanam Ecclesiam Cesaraugustanam, & illam Angelicam & Apostolicam B. Mariae Virginis del Pilar, cuius Dedicatio eadem die qua Metropolitanam celebratur, prætentente Metropolitanam quod de ejus Dedicatione celebrare tenetur illa del Pilar ad instar altaris Archiepiscopatus: cuius contrarium declaratum fuit sub praetextu quod illa del Pilar auctoritas fuerit Cathedrales Cesaraugustana, & ex ea translatas Cathedra ad aliam que fuit Melsquita Maurorum, prout firmatum fuit apud Ludov. dec. 472. ante n. 1. quasi credibile sit per antiquum & honorabilem Templum S. Jacobo extructum, & praefixa corporali Beatisima Virginis sanctificatum, in Cathedralem erectum ab ipso Apostolo, ratiisque miraculis illustratum per mille & centum annos ferè tali prærogativa gaudens ea privatum fuisse, ipsoque relicto translatam Cathedram absque causa cognitione ab Imperatore Alphonso Bellatore anno 1118. quando Civitatem fauicis Saracenorum expulit; ita ab ipso Sedis Apostolice auctoritate Princeps laicus transiulerit Cathedram in alium locum, idest Melsquitanum Maurorum: & ita transfertur Cathedra in opinione istorum, ad Templum Mahometo ab ipsius scelte sequacibus constitutum, & relinquitur aliud ab Apostolo Sanctissimo ex ædificatum, & Beatisima Virginis praefixa sanctificatum per Princepem laicum ab illo Sedis Apostolica auctoritate, contra sententiam omnium Doctorum, & contra

- & in Francia iudicatum fuisse testatur Guido Pape dec. 317. per totam.
- 112 Confirmatur, quia Regularis assumptus ad Dignitatem facultatem, veluti ad Episcopatum, deinde auctoritate Papæ eo privat, semper remanet sub illo Superiori novo, nec iterum reddit in potestatem sui Superioris Regularis; ut voluerunt Feder. de Senis conf. 5. n. 2. & conf. 29. m. 4. Cardin. Tufch. lit. M. conclus. 325. per totam, & concl. 328. n. 1. & seqq. Tamburini, de lute Abbat. tom. 3. disp. 5. quest. 11. n. 99. & 100. imo erat si proper delictum privetur, non reddit in potestatem antiqui sui Superioris, ex eodem Feder. de Senis locis supr. citatis; & Tufch. d. conc. 328. n. 3. Cujus rei ratio facilis desumitur ex eo, nam cum semel fuerit liberatus a jurisdictione sui Superioris Regularis, & transirex in aliam, proper delictum non debet extiri a Superiori qui jus in eum acquisivit, cum Superior non deliquerit: sed tamen assimi non potest ad aliquam sua Religiosi Dignitatem, ex confess. Pauli IV. que est 10. in ordine Bulgariorum novissimi, & nota est Riccius lucubrat. Ecclesiæ lib. 2. cap. 5. numer. 6. De his autem vide, quo late calamo notavimus ex cap. 9. de casu privati. Eccles. sua Cathedr. ex n. 7. et seqq.
- Quibus non obstantibus celebrare teneri affirmandum, est ex fundamentis omnibus huius capituli, & doctrina adducere: ex eo enim quod aliqua Ecclesia in Cathedrali manifestetur, manet obligatio respectu omnium celebrandi eius. Erigitur, namet obligatio respectu omnium celebrandi eius. Dedicationem, etiam si alia fuerit antiquitus Cathedralis: ut probant decisiones Cesaraugustanae allegata: quibus non obstante supradicta, quia aliud est conferente prærogativa illius Ecclesie qua fuit Cathedralis, nec priuata fuit proper delictum, aliud vero teneri celebrare Dedicationem, ad quod tenetur ex præcepto, suscipita Cathedralitate in alia Ecclesia.
- 113 Sed si iustum Consecrationis, & cuiuscumque actionis dignificationem, tam verborum, quam terum, quibus Ecclesia, in suis Consecrationibus utitur fore cupias: Vide Durand. in Ration. & Cardin. Bellarmin. locis supr. citatis, quia omnia ad longum tradunt.
- 114 Illud tamen pro coronide adjungere volui; Nec licet Templum edificare ex malè acquisiti, & non illud consecrare; de quo est tex. in cap. cum ex eo 14. de panit. & remifion. cuius facultas amplissima est, quandoquidem non de injunctis penitentibus, sed generalis est. Et circa hanc Indulgentiam, & an pro minori tempore possit concedi, an concessa pro majori tempore pro anno valeat, & an Sede vacante concedi possit, cum pluribus aliis de materia Indulgentiarum, vide apud Barbo. & ab eo citatos in Collecti. ad tex. in d. c. cum ex eo, ex n. 5. cum pluribus seqq.
- Nec mirandum de tanta variatione, prout in toto hoc Tractatu notavimus, præcipue in majestate Dedicationis, & solemnitate tam locorum, quam utensilium, & celebrazione divinorum, que in primitia Ecclesia alter fierunt. Ita Ecclesia altera constitutur, & convenient fieri: prout docet cum pluribus Solorz. de Ind. Iur. & Gubernat. tom. 1. lib. 2. c. 11. n. 23. & circa prædicacionem verbi Dei & modum, Anton. Posseu. in Bibliotheca 1. tom. lib. 9. c. 24. p. 402. cuius verba refert, quia sunt omnino videnda, idem Solorz. d. tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 9. & seq. ubi docet non esse nunc idololatras convertuendos protinus in primitia Ecclesia, quorum rationem optimè & eruditè observat idem Solorz. tom. 2. lib. 1. cap. 24. n. 22. ubi ex professo pertractat de Indis sic redactis infinitibus tollendisque idololatriæ, ignoravie, nuditatis, & ebrietatis virtutis, & alius universa Nationi ferè connatis: quod alium præcepit etiam idem Author in Polit. Indian. lib. 1. c. 25. pag. 211. & rationem afferit S. Greg. Magn. lib. 10. regist. Epist. 71. ubi loquens de Anglis, ait: Nam doris mentibus simul omnia abscindere impossibile est non dubium est, qui locum sumnum ascendere nititur, gradibus, & passibus, non autem saltibus elevatur. Ad idem videndum est tex. in l. fi. C. de pagan. c. infideles. 2. 9. 4. c. ad mensam. 1. 1. q. 3. c. scit. 9. ver. nullus etiam, de Iudeis, cap. ult. de divort. D. Thom. 2. 2. 9. 10. art. 11. ubi ejus Commentatores: Riccius. de lute Abbat. tom. 3. refert in Comitent. ad Lucum Dextrum, anno 41. n. 3. refert in Hispania. Frances de Eccles. Cathedr.
- 115

C A P U T XXXV,

Vbi enumerantur omnes Ecclesie Cathedrales cuiuscumque gradus & conditionis totius Orbis.

Postquam omnia que desiderari possunt ad erectionm novae Cathedrales, cum omnibus membris ex quibus componiuntur, secundum tenetatem nostram distinguitur; jam denique pro coronide Notitiam omnium Cathedralem totius Orbis adjungere volumus. Et hinc omissis antiquis Doctoribus, non lateat ex Modernis plures hunc scopum attigisse, ut videtur per ea, quae scripserunt Augustinus Barbo in *Pafor. iii. 1. cap. 7. sub titulo Episcopatus omnium totius orbis nova & exacta Notitia*, quem fecerimus particularē Lectori propono.

Caput Trigesimumquintum.

EPISCOPATUM OMNIUM
TOTIUS ORBIS NOVA,
ET EXACTA NOTITIA.

Episcopatus, qui à sex antiquioribus S.R.E. Presbyt. Cardinalibus optantur.

Ostiensis. Ostia.
Decano Sancti Collegii Illustr. DD. Card. pertinens, cui de novo unitus est Vellitern.

Velletri. Porto.

Portuensis. S. Rufina. } uniti.

Tusculan. Fratrici.

Sabinensis. Sabina.

Prenestin. Putebrina.

Albanensis. Albano.

Reatinus.

Tuderinus.

Amerius.

Narniensis.

Interamnenensis.

Rieti.

Todi.

Amelia.

Narni.

Terni.

IN UMBRIA SUPERIORI.

Camatinensis. Camerino.

Assinus. Iesi.

Fanensis. Fano.

IN PISCENO, SIVE MARCHIA

Anconitana.

Auximanus. Oftimo.

Asculanus. Ascoli.

Anconitanus. Ancona.

Lauretanusi. Loreto.

Recanatenis. Recanate.

Lauretanum Ecclesiam in Episcopalem erexit Sextus V^o.

Conf. 24. incip. Pro excellenti.

Sunt & ali Episcopatus exempti in aliis Provinciis, qui sub Archiepiscopis, ad quorum Concilia Provincialia iurantur, collocabuntur.

Archiepiscopatus cum suis suffraganeis.

IN TUSCIA, CORSICA, ET LIGURIA.

Archiepiscopatus Pisanus.

P I S A.

Episcopatus Suffraganei.

Adjacensis. Ajaccio. } In Corsica.

Alerianensis. Alteria. }

Sagonensis. Sagona.

Archiepiscopatus Florentinus.

F I O R E N Z A.

Episcopatus Suffraganei.

Pefulanus. Pisole.

Pistorensis. Pistia.

Cortonensis. Corona.

Aretinus. Arezzo.

Collensis. Colle.

Burgi S. Sepulchri.

S. Miniatis.

Archiepiscopatus Senen.

S I E N A.

De Episcopali in Archiepiscopalem electus fuit à Pio II. sua

Conf. 3. incip. Triumphans.

est in Bullar. novo tom. 1. pag. 315.

Episcopatus Suffraganei.

Suanensis. Siena.

Clusinus. Chiusi.

Grossetanus. Grosseto.

Massanensis. Massa.

Montalcinensis. Montalcino.

Pientinus. Pienza.

Archiepiscopatus Genuensis.

G E N O V A.

Episcopatus Suffraganei.

Bononiensis. Bobbio.

Albinganensis. Albenga.

Nolensis. Noli.

Bb. Ne-

INTUSCIA.

Hortanus. Orti.

Civitatis Castellana. Civita Castellana. } uniti.

Nepelinus. Nepi. } uniti.

Sutrinus. Sutri. }

Viterbo. Viterbo.

Toscanensis. Toscanella. } uniti æquæ.

Volaterranus. Volterra.

Castrensis. Castro.

Civitatis Plebis. Civita della Pieve.

Montis Falisci. Monte Fiascone. } uniti.

Cornetanus. Corneto.

Lucanus. Luca.

Lunensis. Luna & Sarzana.

Politianensis. Montepulciano.

Balneoregianensis. Bagnareal.

Urbevetanus. Orvieto.

Perusinus. Perugia.

Civitatis Castelli. Città di Castello.

IN UMBRIA INFERIORI.

Spoletanus. Spoleto.

Affisenensis. Assisi.

Fulgianensis. Foligno.

Nucerinus. Nocere.

Francis de Eccles. Cathedr.